

Heemberichten nummer 10, december 2020

Mededelingenblad van de Stichting Erfgoed Goirle
"De Vyer Heertganghen"

Verschijnt 3x per jaar

Secretariaat/redactie:

Adres: Nieuwe Rielseweg 41-43, 5051 PD Goirle

Email: secretariaat@heemkundekring-goirle.nl

Telefoon: 013 5348972

Coronaleed nog geen verleden tijd!!

Na de tijdelijke versoepeling van de maatregelen tegen de verspreiding van het Corona-virus deze zomer is het virus toch weer aan een opmars begonnen en inmiddels is er sprake van een serieuze tweede golf van besmettingen. De ziekenhuizen zijn de reguliere zorg weer aan het afschalen om de toestroom van Corona-patiënten aan te kunnen. De anti-Corona-teugels zijn weer aangehaald en een gedeeltelijke Lock down is waar we het voorlopig mee moeten doen. Van openstelling van het Heem voor groepsactiviteiten is voorlopig nog geen sprake en alleen voor noodzakelijk (onderhoud)activiteiten is het Heem beperkt open op de donderdag- en zaterdagochtend.

De eerste golf heeft er toe geleid dat er geen lezingen en géén grote en kleine excursie zijn geweest in 2020 en nu, met de tweede golf, komt er ook géén kerstviering, géén kerstverhaal (georganiseerd door de Contactraad Cultuur) op het heemterf, géén Driekoningen zingen en vervallen ook de uurtjes koffie-op-het-heem! De nieuwsbrieven van dit jaar hebben helaas vooral betrekking op zaken die niet doorgaan.

Eén lichtpuntje is er nog wel: ons tijdschrift **Rondom de Schutsboom**, dat gaat gelukkig gewoon door! En hoe! Zelfs met een ruim gevulde ruif - al de nummers van dit lopende jaar zijn goed gevuld met artikelen van velerlei aard – dus: smullen maar! Want onze belangstelling voor het verleden van Goirle en ons onderzoek daarnaar, al of niet in de beperkt toegankelijk archieven, dat gaat gelukkig gewoon door!

Het bestuur wenst u allemaal - ondanks alle beperkingen - toch fijne kerst- en feestdagen in huiselijke kring toe. Al moet dat nu in een kleine bubbel, knuffel uw naasten toch maar effe, en heb zorg voor elkaar! Het is zelden zo belangrijk als nu in deze vreemd aanvoelende tijden!

Het ga u goed. Blijf Gezond!

Driekoningenzingen 6 januari 2020 in JvB, pré-Corona.
Foto Joop Tates

= Corona en Stichting Erfgoed Goirle =

De bibliotheek Goirle/Riel heeft het initiatief genomen vast te leggen hoe het de inwoners, verenigingen, stichtingen, clubs etc. is vergaan in de coronatijd. De Bibliotheek en Gemeente Goirle zijn benieuwd naar de Goolse verhalen achter deze grote pandemie en willen deze verhalen samenbrengen in een geschiedenisboek met mogelijk als titel "1 jaar Corona in Goirle en Riel". Voor onze stichting heeft Gerrit van Heeswijk onderstaand verhaal gemaakt.

Corona en het erfgoed Goirle!

Als we terugdenken aan het jaar 2020 komt bij het overgrote deel van de bevolking het woord 'Corona' om de hoek kijken. Om uit te leggen wat dit woord inhield volstaat het om de verschillende verhalen over dit woord te lezen. Voor ons als *Stichting Erfgoed Goirle "De Vyer Heertganghen"* met als thuishonk het museum "De Schutsboom" en het wevershuisje "'t Smiske", tezamen met het heemerf aan de Nieuwe Rielseweg hield dat nogal wat in.

Toen de pandemie in Nederland in begin maart van dat jaar losbrak kwam er een oekaze vanuit Den Haag die inhield dat samenkomsten niet meer mogelijk waren. Dat betekende voor ons dat er geen rondleidingen meer gegeven konden worden. En dat betekende dus dat we geen culturele informatie meer konden doorgeven aan de schooljeugd van Goirle, informatie over het leven van vroeger in ons dorp, over hoe het er aan toe ging op de scholen, over de grafheuvels op de Rechte Heide.

Ook konden we geen rondleidingen meer geven voor andere belangstellenden op ons heemerf en in onze musea. Waarom niet? In de Haagse oekaze werd gesteld dat er steeds 1½ meter tussenruimte moest zijn tussen mensen die bij elkaar kwamen. Maar als je in onze musea die afstand moet bewaren blijft er geen ruimte voor de rondleider meer over: de ruimte is doodgewoon te klein om een grotere groep dan 2 mensen te ontvangen en ook nog iets duidelijk te kunnen uitleggen. Degenen die ooit rond de maquette van de grafheuvels gestaan hebben weten dat dat onmogelijk is.

Verder kon ook het zaterdagse koffie-uurtje met de leden geen doorgang meer vinden. Elke zaterdagochtend verzamelden leden zich in de schuur om over van alles en nog wat te praten. Dus verloren we de band met onze leden een beetje.

Om de zaak nog wat erger te maken werd ook gesteld dat reizen niet meer mogelijk waren wat inhield dat onze heemreis geen doorgang kon vinden. Weer een mogelijkheid om de leden te zien was weg.

Gelukkig waren er nog vrijwilligers die het op zich namen om lopende zaken betreffende het onderhoud van gebouwen en inventaris gaande te houden. Wat gedaan moest worden werd nog gedaan maar nieuwe initiatieven bleven uit. Niet iedereen van de vrijwilligers voelde zich zeker genoeg om onder de dreiging van een eventuele besmetting toch naar het heem te komen. Tuinmedewerkers/sters bleven komen omdat de natuur nou eenmaal geen rekening houdt met een lock-down zoals die over Nederland uitgespreid was. Enkele vrijwilligers bleven langskomen om inventarisatiewerk in het museum en in het archief te blijven doen.

(Redactie. We willen hier nog vermelden dat twee collega-vrijwilligers, Els en Trudy, door het Corona-virus besmet zijn geraakt in de beginperiode van de pandemie. We wensen hen vanaf deze plaats nog heel veel beterschap en herstel.)

Was er dan niets positiefs te vermelden? Toch wel want door de sluiting van de horeca kregen wij extra bezoek in de vorm van een zanggroep die enkele weken in onze schuur kwam oefenen omdat het Jan van Besouw gesloten was, en om diezelfde reden zat ook praatgroep Tertulia enkele weken in deze schuur hun discussies te voeren. We hadden minder uitgaven door alle verboden tot samenkomsten maar kregen wel een uitgebreid insectenhotel in onze tuin dankzij onze bouwplieg.

Het ergste was echter dat je de band met je medewerkers langzaam zag verdrogen, met je leden zag verdwijnen. Hoe moet dit verder gaan? Een van de leden schreef in december 2020 uit verontrusting of frustratie een berichtje naar ons bestuur met als inhoud: *"Het leven is wat saai momenteel en we missen de koffie bij 't Heem op zaterdagmorgen. Ik denk soms wel eenshet hele Heem zakt weg : geen koffie op de zaterdagochtend, geen grote, noch kleine heemreis, geen kerstviering, geen excursies. Er staat een gebouw aan de Nieuwe Rielseweg, maar het leven is eruit. Corona moet toch maar gauw vervliegen en opgaan in de lucht, opdat we weer fris kunnen ademen."*

Dit berichtje geeft tevens aan dat het heem een ziel heeft die behouden dient te blijven, een werk dat in 2021 alle aandacht dient te krijgen en waarvan we hopen dat hij niet onderdrukt zal worden in de hausse van evenementen die mogelijk in dit jaar 2021 gestart zullen worden uit vreugde dat we de pandemie achter ons gelaten hebben.

Van geschiedenis kun je leren, maar dan moeten we hem wel kennen en dat kun je ervaren in ons museumje aan de Nieuwe Rielseweg. Tot ziens.

Gerrit van Heeswijk

= Heemberichtjes =

Winterwandeling Gôolse Geheimen

Klik op de link om de aankondiging van de [Winterwandeling op zondag 27 december](#) te openen op onze site.

Nieuwsbrief Brabants Heem, december 2020

Klik hier om [De nieuwsbrief \(1 december 2020\)](#) van Brabants Heem te bekijken. U wordt doorverbonden met een pagina op onze site en kunt daar het pdf-bestand openen.

De Koerier nr 87, december 2020

Klik hier om [De Koerier nr 87 \(december 2020\)](#), het kwartaalblad van de stichting Brabants Heem te bekijken. U wordt doorverbonden met een pagina op onze site en kunt daar het pdf-bestand openen.

Reuzennieuwsbrief, november 2020, nr 14

De [Reuzennieuwsbrief](#) verschijnt periodiek. Reuzen en reuzinnen behoren tot het immaterieel (cultureel) erfgoed. Reus Toon mee 't vèèreke en reuzin Johanna Abcovia symboliseren de identiteit van de Rielse en Goirlese gemeenschap

Onderhoud van het Heemerf (vacatures)

Voor de normale onderhoudswerkzaamheden van het heemerf, zoals het vrijhouden van de paden, het schoonhouden van de bestrating, het snoeien van bomen en struiken, het verwijderen van bladafval uit de dakgoten etc. kunnen we nog wel wat extra handen gebruiken. Lijkt het u wat om onze onderhoudsgroep te versterken, loop dan een keer binnen op een donderdag- of zaterdagochtend (dan zijn heemvrijwilligers op allerlei gebied aan het werk) en kunnen we bekijken welke activiteiten u het meest aanspreken.

Op de foto hiernaast een hoop snoeihout. Samengebonden in bundels gebruikt om het vuur in de bakovens op te stoken.

Volgens Jan Beenen: in de Kempen noemden wij dat *unne mutsert of mutsmèèt*.

Insectenhotel

Het insectenhotel waarover in de vorige nieuwsbrief al is bericht, heeft in september een plek gekregen in de heemtuin. In een artikel in Goirles Belang is een verslag te lezen waarin de maker van het insectenhotel, Martin Backx, uitleg geeft over de tot standkoming en de plaatsing. Om de biodiversiteit van het insectenleven op het Heem te vergroten heeft hij een hotel ontworpen waarin vele soorten insecten hun eitjes kunnen leggen en zo voor nageslacht kunnen zorgen.

Vanuit het bestuur

Na de fusie met Stichting Steengoed is er een nieuwe commissie in het leven geroepen die de activiteiten van Stichting Steengoed onder de vlag van Stichting Erfgoed Goirle gaat continueren. De nieuwe commissie heeft als naam "Steengoed Goirle" en de trekkers van de commissie zijn Fons Smits en Joost Mols beide voorheen lid van Stichting Steengoed. Fons Smit had daarbij al aangegeven dat hij belangstelling had voor een bestuursfunctie binnen de nieuwe stichting en in de bestuursvergadering van september is hij toegetreden tot het bestuur dat nu bestaat uit 6 leden. Het spreekt voor zich dat hij zich vooral zal bezighouden met zaken die te maken hebben met de bescherming van monumenten.

Rabo ClubSupport

De resultaten van de actie ClubSupport zijn op 2 november via online uitzending bekendgemaakt. De opbrengst voor onze stichting bedraagt € 539,-. Een mooi bedrag dat we onder meer willen gebruiken voor de uitwerking van de activiteiten in het kader van ons 70-jarig bestaan.

= Nieuwe titels bibliotheek =

In de afgelopen periode (augustus-november) konden we de volgende titels aan de bibliotheek toevoegen:

- Blaast de ketels af (Een Goirlese roman). Hans van Uden (pseudoniem voor Karel Janson. Karel is zoon van H. Janson, de schrijver van De Geschiedenis van Goirle). Zie recensie in Rond de Schutsboom, jrg. 39, nr. 1.
- Tussen kerk en werk. Uit het leven van een dubbeltje. Kees de Jong. Autobiografie, geschreven rond 1990. Plaats van uitgave: Goirle.
- Kerk in Beeld, Sint Jan, Parel van Goirle, met toevoeging Kerk van Maria Boodschap en Kerk van de Heilige Geest. Jan van Amelsvoort, diaken. EZbook.nl, Goirle 2020.

= Schenkingen =

In de afgelopen periode (augustus-november) hebben we geen nieuwe schenkingen ontvangen. Wel hebben we een verzoek van het Regionaal Archief Tilburg (RAT) over onderstaande foto. Herkent u personen op de foto en/of herkent u de zaal met podium en centrale opkomstrappen, laat het ons dan weten via een bericht aan het secretariaat (secretariaat@heemkundekring-goirle.nl). De foto is ooit door ons aan het RAT geschonken omdat de situatie en de personen voor ons onbekend zijn.

= Agenda =

Door de beperkingen maatregelen in verband met Corona zijn er nog geen heemactiviteiten gepland voor de komende periode.

- Ω -